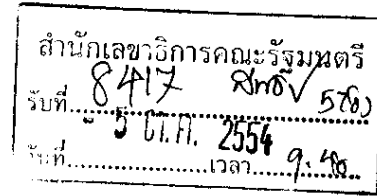

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๓/๑๓๓๑

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การเสนอความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าเพื่อดำเนินการให้มีผลใช้บังคับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๖๕๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า ฉบับภาษาอังกฤษ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ จำนวน ๑๐๐ ชุด

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ที่ No. ๓๓ ๕๔ ๐๔ (๒๐๑๑) ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๒๐๑๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบและอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลงนามความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า (“ความตกลงฯ”) และดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเรื่องเดิมและข้อพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การเจรจาจัดทำความตกลงฯ ระหว่างไทยกับเมียนมาร์

ฝ่ายไทยและฝ่ายเมียนมาร์ได้เริ่มจัดทำความตกลงฯ ฉบับนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ โดยทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนร่างความตกลงฯ ได้ตอบกันเป็นระยะ และในระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กันยายน ๒๕๔๔ ทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงในร่างความตกลงฯ กันได้ในการเจรจารอบแรกที่กรุงเทพฯ

คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศลงนามและดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐ และเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ฝ่ายไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น (นายพุด ปัทมะ) ได้ลงนามความตกลงฯ กับฝ่ายเมียนมาร์ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ฝ่ายเมียนมาร์แจ้งว่า ได้ดำเนินการตามขั้นตอนภายในแล้วเสร็จเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตามข้อ ๑๔ ของความตกลงดังกล่าว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ความตกลงฯ นี้เป็นหนังสือสัญญาที่เข้าข่ายมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนที่

/ กระทรวง ...

กระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการให้มีผลผูกพัน โดยที่ฝ่ายไทยและฝ่ายเมียนมาร์ได้ลงนามในความตกลงฯ แล้ว ในขั้นต่อไป ฝ่ายไทยต้องมีหนังสือแจ้งฝ่ายเมียนมาร์ว่า ฝ่ายไทยได้ดำเนินการตามกระบวนการกฎหมายภายในที่กำหนดไว้เพื่อทำให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับในดินแดนของไทยครบถ้วนแล้ว ตามข้อ ๑๔ ของความตกลงฯ

๒.๒ การเร่งดำเนินการเพื่อให้ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในแง่การคุ้มครองนักลงทุนไทยและการลงทุนของไทยในเมียนมาร์ และจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนไทยที่จะเข้าไปลงทุนในเมียนมาร์เพิ่มเติมว่า จะได้รับความคุ้มครองที่ครอบคลุมและมีกลไกในการระงับข้อพิพาทได้ โดยในปัจจุบัน ภาคเอกชนไทยไปลงทุนในเมียนมาร์รวมทั้งสิ้น ๕๙ โครงการ คิดเป็นมูลค่า ๗.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณร้อยละ ๔๗ ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดของเมียนมาร์ นับเป็นมูลค่าการลงทุนในเมียนมาร์สูงเป็นอันดับที่ ๑ สาขาการลงทุนที่สำคัญได้แก่ พลังงาน (โดยเฉพาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ) ประมง ปิโตรเคมี การก่อสร้าง อุตสาหกรรมโรงแรมและการท่องเที่ยว และการแปรรูปสินค้าเกษตรกรรม บริษัทเอกชนของไทยที่ไปลงทุนในพม่าที่สำคัญได้แก่ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับสิทธิในการสำรวจก๊าซธรรมชาติและน้ำมันนอกชายฝั่งเมียนมาร์ โดยขณะนี้ ได้พบน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้ร่วมทุนในการผลิตก๊าซจากแหล่งในพม่าด้วย นอกจากนี้ ความตกลงดังกล่าวจะสนับสนุนนโยบายรัฐบาลที่จะร่วมมือพัฒนาในสาขาต่างๆ ในประเทศสมาชิกยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) ทั้งในด้านการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม พลังงาน และเกษตรกรรม โดยไทยมีความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับประเทศสมาชิก ACMECS ที่ไทยเข้าไปลงทุนแล้วทุกประเทศ (ได้แก่ กัมพูชา ลาว เวียดนาม) ยกเว้นเมียนมาร์

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายเมียนมาร์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนภายในแล้วเสร็จเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ และได้แจ้งฝ่ายไทยเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ฝ่ายเมียนมาร์ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้ความตกลงมีผลใช้บังคับของฝ่ายไทย และได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นหารือในวาระต่างๆ โดยฝ่ายเมียนมาร์มีความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนกับประเทศอื่นเพียง ๔ ประเทศเท่านั้น คือ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในการนี้ โดยที่นายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเยือนเมียนมาร์อย่างเป็นทางการในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงน่าจะเป็นโอกาสที่ดีที่นายกรัฐมนตรีจะได้แจ้งถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการของฝ่ายไทย

๔. ประเด็นข้อกฎหมาย

๔.๑ การดำเนินการตามขั้นตอนรัฐธรรมนูญ

โดยที่มาตรา ๑๙๐ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญฯ กำหนดว่า ก่อนที่จะแสดงเจตนาให้ความตกลงฯ มีผลผูกพัน ประชาชนต้องสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น และในกรณีที่การปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ต้องมีการดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็วเหมาะสม และเป็นธรรม

ในเรื่องนี้ ในช่วงที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้จัดกิจกรรม

ในรูปแบบต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ความตกลงฯ ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ รวมถึงความตกลงฯ ระหว่างไทยกับเมียนมาร์ เพื่อให้ความรู้กับนักลงทุนและผู้สนใจ สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๑ ภายหลังจากการลงนามความตกลงฯ กระทรวงการต่างประเทศได้นำความตกลงฯ พร้อมคำแปลภาษาไทย บรรจุไว้ในเว็บไซต์ของกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (<http://www.mfa.go.th/business>) เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงได้ โดยในช่วงระหว่างเดือนมกราคม – สิงหาคม ๒๕๕๕ มีจำนวนการเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ของกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งสิ้น ๔๒๒,๖๐๘ ครั้ง

๔.๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดเสวนาเรื่องการอนุญาตตุลาการภายใต้ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทยกับประเทศต่างๆ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการรับข้อพิพาทระหว่างรัฐและเอกชน

๔.๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดอภิปรายสาธารณะเรื่องกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทยกับประเทศต่างๆ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้าถึงรายละเอียดของความตกลงฯ และหารือเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความตกลงฯ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมเข้าถึงรายละเอียดของความตกลงฯ ระหว่างไทย-เมียนมาร์

๔.๑.๔ กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความตกลงฯ ในโอกาสต่างๆ ดังนี้

- (๑) การจัดสัมมนาโต๊ะกลมกับนักลงทุนไทยในต่างประเทศ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓
- (๒) การจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากความตกลงฯ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔
- (๓) การจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลงฯ และแจกจ่ายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจ
- (๔) การเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์เพื่อให้ความรู้กับผู้สนใจ
- (๕) การร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดและเข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความตกลงฯ แก่ภาคเอกชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๔.๒ สาระสำคัญของความตกลงฯ

หลักการทั่วไปของความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับเมียนมาร์สอดคล้องกับหลักการที่ปรากฏในความตกลงที่ประเทศไทยจัดทำกับประเทศต่างๆ คือ มุ่งให้ความคุ้มครองนักลงทุนไทยในการไปลงทุนในต่างประเทศ ในขณะเดียวกัน ให้ความคุ้มครองนักลงทุนต่างประเทศในการเข้ามาลงทุนในไทย โดยสาระสำคัญของความตกลงฯ สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ การลงทุนโดยผู้ลงทุนของภาคีคู่สัญญาจะได้รับประโยชน์จากความตกลงฯ ต่อเมื่อเป็นการลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการเฉพาะ โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของภาคีคู่สัญญา หากมีการกำหนดไว้เช่นนั้นโดยกฎหมายและข้อบังคับของภาคีคู่สัญญานั้น

๔.๒.๒ ภาคีคู่สัญญาจะสนับสนุนและสร้างสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในดินแดนของตน โดยการลงทุนของผู้ลงทุนแต่ละฝ่ายจะได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมตลอดเวลา และจะได้รับการคุ้มครองและความปลอดภัยอย่างเต็มที่

๔.๒.๓ ในส่วนของการประติบัติต่อการลงทุน ภาคีคู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะให้การประติบัติที่ไม่ด้อยไปกว่าการลงทุนและผลตอบแทนของผู้ลงทุนของตน หรือต่อการลงทุนและผลตอบแทนของผู้ลงทุนของรัฐที่สามใด ๆ แล้วแต่ว่ากรณีไหนจะเป็นคุณมากกว่ากัน ภายใต้ขอบเขตกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้อยู่ โดยมีข้อจำกัดอยู่ที่สิทธิพิเศษ หรือเอกสิทธิ์ใด ๆ ที่อาจเป็นผลมาจากการที่ภาคีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นภาคีความตกลงที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร ความตกลงเขตการค้าเสรี สหภาพทางการเงิน หรือความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอากร

๔.๒.๔ ในกรณีที่มีการลงทุนของผู้ลงทุนของภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งประสบความสูญเสีย อันเนื่องจากสงครามหรือการขัดกันด้วยอาวุธอื่น ๆ การปฏิวัติ สภาวะฉุกเฉินแห่งชาติ การก่อกบฏ การก่อการร้ายด้วยอาวุธ การจลาจลหรือเหตุการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกัน ผู้ลงทุนจะได้รับการให้คืนชดใช้ ชำระค่าทดแทน หรือการชดเชยแก้ไขอื่น ๆ ที่ไม่ด้อยไปกว่าที่ภาคีคู่สัญญาผู้รับการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนของตนหรือผู้ลงทุนของรัฐที่สามใด ๆ แล้วแต่ว่ากรณีใดจะเป็นคุณมากกว่ากัน หากความสูญเสียเป็นผลมาจากการเรียกเกณฑ์ทรัพย์สินโดยกองกำลังหรือเจ้าหน้าที่ของภาคีคู่สัญญาผู้รับการลงทุน หรือการทำลายทรัพย์สินโดยกองกำลังหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้เกิดขึ้นในการสู้รบ หรือไม่จำเป็นต้องมีขึ้นตามความจำเป็นของสถานการณ์ ผู้ลงทุนจะได้รับการชดใช้หรือการชำระค่าทดแทนโดยพลัน อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิผลตามบทบัญญัติของกฎหมายและข้อบังคับของภาคีคู่สัญญาผู้รับการลงทุน

๔.๒.๕ การลงทุนของผู้ลงทุนของภาคีคู่สัญญาจะไม่ถูกเวนคืน เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะ ภายใต้กระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย บนพื้นฐานของการไม่เลือกประติบัติ โดยต้องมีการชำระค่าทดแทนที่มีจำนวนเท่ากับมูลค่าตลาดของการลงทุนที่ถูกเวนคืนโดยพลัน มีประสิทธิผล และเพียงพอ

๔.๒.๖ ภาคีคู่สัญญาแต่ละฝ่ายให้การประกันต่อผู้ลงทุนของภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งว่า สามารถโอนเงินเข้าและออกจากดินแดนได้โดยเสรี ในการโอนเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ภายใต้ความตกลงฯ

๔.๒.๗ ในกรณีเกิดข้อพิพาทระหว่างภาคีคู่สัญญาและผู้ลงทุนของภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ผู้ลงทุนอาจเลือกเสนอข้อพิพาทนั้นต่อศาลที่มีอำนาจของภาคีคู่สัญญานั้น หรืออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้ โดยคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการให้ถือเป็นที่สุดและมีผลผูกพันคู่พิพาท

๔.๒.๘ ข้อพิพาทใด ๆ ระหว่างภาคีคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการบังคับใช้ความตกลง อาจมีการนำเสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อการวินิจฉัยได้ เมื่อภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอ คณะอนุญาโตตุลาการจะถูกจัดตั้งขึ้นสำหรับแต่ละข้อพิพาท แต่ในกรณีนี้ คณะอนุญาโตตุลาการจะกำหนดวิธีพิจารณาของตนเอง และจะตัดสินโดยเสียงข้างมาก โดยคำตัดสินนั้นจะมีผลผูกพันภาคีคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย นอกจากจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

๔.๒.๙ ภาคีคู่สัญญาจะต้องแจ้งอีกฝ่ายว่า ตนได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญอันจะมีผลให้ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ โดยความตกลงฯ จะมีผลใช้บังคับในลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

๕. ความเห็นของส่วนราชการอื่น

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๔ เพื่อขอความเห็นต่อการดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตาม มาตรา ๑๙๐ วรรคสี่ของรัฐธรรมนูญ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ ที่ประชุมเห็นว่า การเร่งดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับจะเป็น

•/ประโยชน์ใน ...

ประโยชน์ในการคุ้มครองและส่งเสริมความเชื่อมั่นของนักลงทุนไทยในเมียนมาร์ โดยไทยมีข้อตกลงลงทุนสะสมในเมียนมาร์มากเป็นอันดับที่ ๒ และเห็นว่าการดำเนินการให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับจะไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย

๕.๒ การจัดทำความตกลงฯ เป็นไปตามนโยบายการจัดทำความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนของไทยกับประเทศต่าง ๆ และมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีฯ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และจากรัฐสภาเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓ โดยจะช่วยเสริมสร้างความคุ้มครองแก่นักลงทุนไทยนอกเหนือจากกฎหมายภายในของเมียนมาร์ และความตกลงด้านการลงทุนที่ไทยและเมียนมาร์ได้เป็นภาคีอยู่แล้ว

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบเสนอความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖.๒ เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศทำหนังสือแจ้งเมียนมาร์ว่า ฝ่ายไทยได้ดำเนินการตามกระบวนการกฎหมายภายในที่กำหนดไว้เสร็จสิ้นแล้ว เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๔ (ธีรวัฒน์)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๗